

ปีที่ 45 ฉบับที่ 17 วันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

กองพัฒนাজัดอบรมอาสาสมัครพยาบาล

กองพัฒนานักศึกษา โดยฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ จัดโครงการอบรมอาสาสมัครพยาบาล เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการใช้ยาสามัญประจำบ้าน ในวันเสาร์ที่ 26 กรกฎาคม 2557 ณ อาคารพยาบาล อาจารย์ธนวัฒน์ บุริรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา กล่าวว่ กองพัฒนาเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลด้านสุขภาพของนักศึกษา และบุคลากร ของมหาวิทยาลัย ทั้งในเวลาทำการ นอกเวลาทำการ และในขณะที่ยังมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ หากมีการเจ็บป่วยเกิดขึ้น ก็จะมีเพียงยาสามัญประจำบ้าน ไม่มีบุคลากรทางการแพทย์คอยดูแล กองพัฒนาจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การดูแลด้านสุขภาพของนักศึกษา และบุคลากรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพได้จัดอบรมอาสาสมัครพยาบาลที่ดูแลภายในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยมีกำหนดการดังต่อไปนี้

เวลา 07.30 – 08.30 น.	ลงทะเบียน
เวลา 08.45 – 09.00 น.	ประธานกล่าวเปิด
เวลา 09.00 – 10.30 น.	การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการดูแลผู้ป่วยในหอพัก “การช่วยฟื้นคืนชีพ” วิทยากร คุณมณฑนา เคารพพงศ์ คุณจันทรา คันธิก คุณชนิกา ชดารัตน์ คุณละมัย บุญธรรม
เวลา 10.45 – 12.00 น.	การใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีในหอพักและในกระเป๋าปฐมพยาบาล วิทยา คุณมณฑนา เคารพพงศ์ คุณจันทรา คันธิก คุณชนิกา ชดารัตน์ คุณละมัย บุญธรรม
เวลา 13.00 – 17.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติ
เวลา 17.30 น.	ประเมินโครงการ

ไหว้ครูนาฏศิลป์ไทย

ตอนที่ 1 ประวัติพิธีไหว้ครูนาฏศิลป์ไทย

สาขาวิชานาฏศิลป์และการแสดง

บทนำ

ประเพณีไหว้ครูนาฏศิลป์ไทยถือเป็นจารีตที่ต้องปฏิบัติของเหล่านักเรียน นักศึกษา นาฏศิลป์นทางการแสดงการไหว้ครูทางนาฏศิลป์ไทยนอกจากจะสร้างความเชื่อมั่น ในฐานะนักแสดงที่มีครูอาจารย์คอยดูแลรักษาแล้วยังเป็นการสร้างความรัก ความศรัทธา แก่ผู้เข้าร่วมพิธีอีกด้วย อย่างไรก็ตามประเพณีไหว้ครูทางนาฏศิลป์ไทยมีมานานตั้งแต่อดีตและมีหลักฐานยืนยันว่าเริ่มจัดบันทึกขึ้นมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยมีครูเกษ ซึ่งท่านเป็นข้าหลวงเดิมมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 3 และทำการตกทอดสืบเนื่องมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ทราบกันดีแล้วว่าสถานศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการแสดงจำเป็นต้องจัดพิธีกรรมดังกล่าวนี้โดยวัตถุประสงค์เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอีกเพื่อสร้างศักยภาพของสถานศึกษาให้เป็นที่ทราบกันในด้านความพร้อมและความมีชนบทที่งดงาม ซึ่งทุกประเด็นที่กล่าวนี้มีคำตอบในการปฏิบัติประเพณีดังกล่าวทั้งสิ้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับพิธีกรรมไหว้ครูนาฏศิลป์ไทยให้คงอยู่สืบไป

ธรรมเนียมปฏิบัติของการไหว้ครู

ธรรมเนียมปฏิบัติของการไหว้ครู ในอดีตจะมีการเตรียมการ 2 วัน วันแรกนั้นเป็นการเตรียมพิธีการทั้งสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องเช่นสังเวद्यซึ่งจะต้องเตรียมการทั้งอาหารคาว หวาน สุก ดิบ อย่างละชุด ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องสังเวद्यนั้นจะใช้ความประณีตเพราะมีเคล็ดกลางมากมายที่ถือปฏิบัติซึ่งหากศึกษาอย่างเจาะลึกจะพบว่าทุกอย่างล้วนเป็นคำสอนทั้งสิ้น เช่น ชื่อผลไม้ที่จะเข้าสู่พิธีไหว้ครู จะต้องเป็นชื่อที่มีนามเป็นมงคล เช่น แก้ว มังกร ส้ม กล้วย และอื่น ๆ ไม่เอาละมุด ลางสาด มังคุด เป็นต้น ชื่อดอกไม้จะต้องมีกุหลาบ ดอกบัว ดอกจำปี ดอกขจร ดาวเรือง เป็นต้น

ขั้นตอนการเตรียมการต้องเตรียมสถานที่โดยการทำความสะอาดตัวอาคารที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธี ต้องทำความสะอาดทั้งด้านนอกและด้านใน พร้อมกันนี้ต้องเตรียมอุปกรณ์ เช่น บายศรี ชั้นครอบ รั้วมอบ และอื่น ๆ ในวันทำพิธีจะเริ่มตั้งแต่การทำวัตรเช้าเพื่อความบริสุทธิ์ใจ จากนั้นจะเชิญประธานจัดงานมาจุดธูปเทียนบูชาครู ครูผู้ประกอบพิธีแต่งชุดขาว อานโองการเชิญครูต่างๆ มาร่วมพิธี ดนตรีบรรเลงเพลงหน้าพาทย์แต่ละเพลงตามที่ครูผู้ประกอบพิธีจะเรียกเพลง ครูผู้ประกอบพิธีกล่าวถวายเพื่อเช่นสังเวद्यต่างๆ ที่ได้จัดมาเสร็จแล้วกล่าวลาเครื่องเช่นสังเวद्य ผู้มาร่วมงานรำถวายเพื่อบูชาครู ด้วยเพลงช้า – เพลงเร็ว เพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงบางเพลง เช่น ตระนิมิตร ตระบองกัน คุณพาทย์ เป็นต้น ครูผู้ประกอบพิธี ทำพิธีครอบให้ศิษย์ที่มาร่วมงาน โดยนำศิษย์ครุมาครอบให้ ทั้งศิษย์พระครูฤาษี อันเป็นสัญลักษณ์ครูทั่วไปศิษย์พระพิราพ อันเป็นสัญลักษณ์ครูโขน ศิษย์เทริดโนรา อันเป็นสัญลักษณ์ครูละคร จากนั้นลูกศิษย์นำชันกำนล มีดอกไม้ ธูปเทียน ผ้าเช็ดหน้าขาว เงินกำนลครู 24 บาท ผู้ที่ได้รับครอบถือว่าเป็นศิษย์ที่มีครูแล้วและในวงการนาฏศิลป์ได้รับคน

ผู้นี้เป็นนาฏศิลป์โดยสมบูรณ์ ลูกศิษย์ที่จะจบออกจากสถาบันเป็นปีสุดท้าย จะเข้ารับมอบ โดยครูผู้ประกอบพิธีจะส่งศรพระขันธให้กับศิษย์ผู้นั้นรับไว้ เปรียบเสมือนการขออนุญาตเพื่อไปสอนศิษย์ต่อไป จากนั้นครูผู้ประกอบพิธีจะเจิมหน้าผาก ประพรมน้ำมนต์ พร้อมให้ของที่ระลึก และกล่าวอวยพรให้กับศิษย์ทุกคนที่เข้าพิธีไหว้ครู แล้วสุดท้ายศิษย์ทุกคนจะรำส่งครู ซึ่งนิยมรำไปรอยข้าวตอกดอกไม้เนื่อความเป็นสิริมงคลต่อไป ส่วนการกำหนดวันและเดือนที่นิยมประกอบพิธีไหว้ครู มีข้อกำหนดว่าให้กระทำพิธีเฉพาะวันพฤหัสบดี อาจจะได้รับอิทธิพลมาจากพวก พราหมณ์ ซึ่งนับถือเทพเจ้านามพระพฤหัสบดีเป็นเทพฤกษ์ ในฐานะปุโรหิตาจารย์ที่เคารพนับถือของพระอินทร์และเทวดาอื่นๆ จึงนิยมไหว้ครูกันในวันพฤหัสบดี

สรุป

พิธีกรรมไหว้ครูนาฏศิลป์ไทยเป็นพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ศิษย์ยานุศิษย์ที่มีศิลปะและทักษะเป็นของตัวเองต้องเข้าร่วมอีกทั้งสามารถสร้างเสริมความเป็นสิริมงคลแก่ผู้สนใจใฝ่รู้ทางนาฏศิลป์ไทยโดยทั่วไป ธรรมเนียมปฏิบัติที่ของการไหว้ครูมีกระบวนการที่เป็นขนบน่าสนใจ ทั้งการจัดสถานที่ การตั้งเครื่องเช่นสังวาลและกระบวนการต่างๆ ทั้งพิธีสงฆ์ และพิธีพราหมณ์ ทั้งนี้ส่วนใหญ่การไหว้ครูในอดีตนั้นจะใช้วันพฤหัสบดีซึ่งเป็นวันเทพฤกษ์สำหรับใช้จัดพิธีกรรม แต่ในปัจจุบันนี้ใช้ฤกษ์สะดวกทั้งของผู้ประกอบพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีจึงมีให้เห็นว่าสามารถจัดในวันอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นเดียวกัน

เส้นทางสู่ความก้าวหน้าของบุคลากรสายสนับสนุน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เตรียมสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรสายสนับสนุน เข้าสู่เส้นทางความก้าวหน้า ตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตอบสนองและรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4 ของ สมศ. โดยมหาวิทยาลัยได้เตรียมการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนทุกตำแหน่งทุกคนเข้าสู่เส้นทางความก้าวหน้า ประการแรก คือ สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกคนพัฒนาตนเองเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นตามมาตรฐานและสมรรถนะในแต่ละตำแหน่ง สนับสนุนส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ และวิธีการปฏิบัติงานให้ตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยทุกมิติ เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ เปลี่ยนสังกัดเพื่อการพัฒนา และความก้าวหน้าในวิชาชีพ ทำการสำรวจตำแหน่งที่ว่างอยู่เดิม ซึ่งมีดังนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน หัวหน้าสำนักงานคณบดี หัวหน้าสำนักงาน ผู้อำนวยการ สำนัก สถาบัน

นอกจากนี้จะดำเนินการเปิดตำแหน่งใหม่ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการยกฐานะ ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยของสภามหาวิทยาลัย คือ ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการกองคลังและบริหารสินทรัพย์ ผู้อำนวยการสถาบันอุษาคเนย์ คณบดีคณะบัณฑิตวิทยาลัย และคณบดีคณะนิติศาสตร์ ทำการศึกษาและจัดทำระบบและกลไก การสรรหาบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่ง ตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ในการยกฐานะหน่วยงาน กรอบอัตรากำลังและตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง และการเข้าสู่ตำแหน่งต่าง ๆ และดำเนินการประชุมสัมมนาบุคลากรสายสนับสนุน เพื่อให้ได้รับรู้ เข้าใจ และเตรียมตัวได้อย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ

พสกนธ์

ผลิตโดยงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สวัสดีค่ะพบกับมหาชัยสารคอลัมน์พสกนธ์ประจำวันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม 2557 ตรงกับวันแรม 7 ค่ำ เดือน 8 ปีมะเมีย วันพุธที่ 23 กรกฎาคม นี้ มหาวิทยาลัยขอเชิญคณาจารย์ข้าราชการทุกท่านร่วมประชุมประจำภาคเรียนที่ 1 / 2557 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุมพรหมโยธี

ระหว่างวันที่ 16-18 กรกฎาคมนี้ ชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชต่างปลื้มปิติยินดี ที่ได้มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงเสด็จปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชกรณียกิจวันที่ 17 กรกฎาคม เวลาประมาณ 08.50 น. เสด็จฯ ทรงเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เวลาประมาณ 14.00 น. เสด็จฯ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ พื้นที่ป่าพรุ เสม็ดขาว มูลนิธิชัยพัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ท่านอธิการบดี รศ.วิมลคำศรี พร้อมรองฯ จุติพร อัศวโสวรรณ และผู้ช่วยฯ อภิศันย์ ศิริพันธ์ ได้เดินทางไปรับเสด็จด้วย

ส่วนในวันนี้ 18 กรกฎาคม เวลาประมาณ 08.50 น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ พื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านอ่าวเคียน หมู่ที่ 7 ตำบลชะเมา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เวลาประมาณ 10.20 น. เสด็จฯ ถึงพื้นที่นาข้าว นาทุ่ง และป่าจาก ณ สวนจาก “จันทร์ขี้” หมู่ที่ 2 ตำบลขนานนาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ เวลา 11.50 น. เสด็จพระราชดำเนิน ณ พระตำหนักประทับแรมอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ เวลาประมาณ 13.00 น. เสด็จฯ ถึงท่าอากาศยานนครศรีธรรมราชประทับเครื่องบินพระที่นั่งกลับกรุงเทพมหานคร

ในวันอาทิตย์ที่ 20 กรกฎาคมนี้ จะมีการทำความสะอาดโรงอาหารครั้งใหญ่ (Big cleaning day) โดยกองพัฒนานักศึกษาร่วมกับร้านค้า และฝ่ายอาคารและพื้นที่ มาร่วมด้วยช่วยกันทำความสะอาดโรงอาหารให้สะอาดปิ๊งๆ จึงขอภัยในความไม่สะดวกผู้ใช้บริการทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

18 กรกฎาคมนี้ เป็นวันสุดท้ายของงาน “นครหัตถศิลป์” ชมการจัดนิทรรศการที่มีชีวิตเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมงานช่างฝีมือของจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกแขนง การจำหน่ายขนมพื้นบ้านอาหารพื้นเมืองจากทุกอำเภอของจังหวัด การแสดงการเล่นพื้นบ้าน การจัดประกวดหนุ่มเกเรียนย่อนยุค สาวใต้ตามหมสไบ และกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ปิดท้ายพสกนธ์ด้วยคำสอนของพระอาจารย์ชยสาโร “การสื่อสารเกิดขึ้น เมื่อมีการเคารพซึ่งกันและกัน เอาใจเขาใส่ใจเรา ต่างฝ่าย ต้องพูดเป็น ฟังเป็น ยากที่สุดคือฟังเป็น” สวัสดีค่ะ